

Hänvisning

VN/19415/2025

Kommunikationsministeriet

kirjaamo@lvm.fi

Kontaktperson

Magnus Unger

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transportservice (FFS 320/2017) och till vissa lagar som har samband med den (Lagstiftningsåtgärder inom transportsektorn) samt 14 § i lagen om transportservice

Utlåtande

Landskapsregeringen beslutade att på eget initiativ lämna ett utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transportservice och till vissa lagar som har samband med den (Lagstiftningsåtgärder inom transportsektorn).

Utlåtandet berör även den redan existerande utredningsskyldigheten för beställare av godstransport, vilket stadgas om i 14 § i lagen om transportservice.

Lagstiftningsåtgärder inom transportsektorn

I förslaget införs ett undantag från omfattningen av körkort för kategorierna B och BE. När det har gått minst två år sedan ett körkort för kategori B som berättigar till körning med person- och paketbil beviljades, ska undantaget möjliggöra framförande av en lastbil som drivs med alternativa bränslen. Den största tillåtna totalvikten för ett fordon som framförs med stöd av undantaget föreslås vara 4 250 kg. På motsvarande sätt, när det har gått två år sedan en körkort för kategori BE beviljades, möjliggör undantaget framförande av fordonskombinationer där dragbilen drivs med alternativt bränsle och vikten är högst 4 250 kg. Till följd av undantaget i fråga om körkort minskas utsläppen från trafiken och tillgången på förare på arbetsmarknaden förbättras.

Ålands landskapsregering ämnar införa ett likalydande undantag.

Ålands landskapsregering önskar även delta i implementeringsprojektet för det nya körkortsdirektivet.

Behörighetsfördelning gällande 14 i lagen om transportservice

14 § 2 mom. i lagen om transportservice ålägger landskapet Åland och de åländska kommunerna en utredningsskyldighet gällande punkterna nedan när de beställer godstrafik:

"Den som beställer en godstransport eller dennes företrädare ska innan avtal ingås om transport utreda att

- 1) transportören har godstrafiktillstånd eller rätt att utföra transporten som cabotagetransport enligt EU:s förordning om tillstånd för godstrafik,
- 2) transportören är införd i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993), om transportören är förpliktad till det för den aktuella försäljningen,
- 3) totalmassan för transportörens fordon eller fordonskombination inte överstiger de största tillåtna totalmassorna när fordonet har lastats i enlighet med transportavtalet."

Konstateras att 1 och 3 punkterna reglerar rättsområden som omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen (FFS 1144/1991).

Ålands landskapsregering bedömer att dessa punkter är i strid med självstyrelselagen.

I den ursprungliga detaljmotiveringen till 14 § (RP 161/2016, s 126) finns ingen diskussion om självstyrelsen eller åländsk behörighet utan man konstaterar att bestämmelsen motsvarar 3 kap 5 a § i lag om kommersiell godstransport på väg (FFS 693/2006).

I detaljmotiveringen (RP 193/2012, s 19) till 3 kap 5 a § i lag om kommersiell godstransport på väg sägs bl a att "Denna skyldighet gäller både dem som bedriver cabotage och finländska transportföretag.". Inte heller i denna proposition finns någon diskussion om självstyrelselagen eller den åländska behörigheten inom vägtrafik.

På s 117 i RP 161/2016 sägs att: "Enligt 27 § 10 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet, främjande av konkurrens och konsumentskydd." En tolkning skulle således kunna vara att lagstiftaren gjort bedömningen att utredningsskyldigheten omfattas av rikets behörighet med stöd av det 27 § 10 punkten i självstyrelselagen.

Ställningstagande

Ålands landskapsregering anser att 14 § 2 mom. 1 och 3 punkterna i lagen om transportservice strider mot självstyrelselagen eftersom bestämmelserna reglerar ett område som är hänförligt till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Minister

Camilla Gunell

Avdelningsjurist

Magnus Unger